

WATERSTOKER IN DE VAN WEELSTRAAT

Philimon Buyse was de naam van de waterstoker in de Van Weelstraat 36b. De familie, bestaande uit het echtpaar Buyse en veel kinderen, woonde boven de winkel en kwam oorspronkelijk uit Zeeland. De woning bestond uit een voor-, midden- en achterkamer.

De keuken was verbouwd tot een kamertje, waar de oudste zoon een altaartje had. Hij zat op het seminarium en is ook priester geworden. Naast dit kamertje het balkon. Achter de winkel was een trapje naar beneden waar een woonkeuken was gemaakt. Daar verbleef de familie. Zelf woonde ik op 36a boven de familie, van 1939 tot 1965. Buiten kruidenierswaren werden ook petroleum, gaspenningen en witkalk verkocht. Witkwasten werden verhuurd om muren en plafonds te witten. De kwasten moesten heel goed uitgespoeld ingeleverd worden daar ze anders hard werden waar Philimon bepaald niet blij van werd.

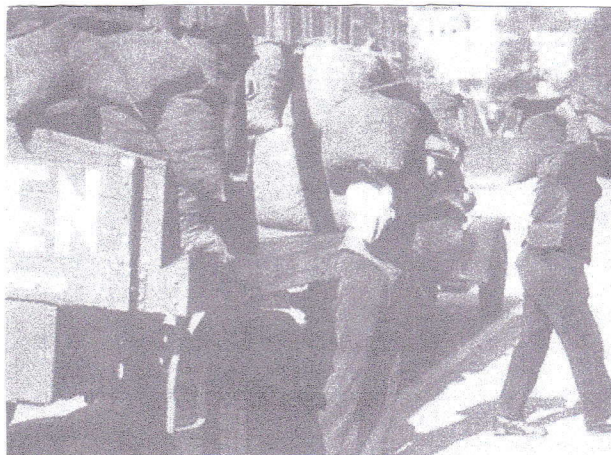
FIETSENSTALLING

Tevens runde hij een fietsenstalling, had een kolenopslagplaats en een enorme ketel, die stond voor de keuken, waar tegen vijf cent per emmer warm water werd verkocht, nodig voor de was en om in zinken teil in bad te gaan. Ook de rest van de straat zat namelijk zonder douche. Later ging ik met mijn vader naar het badhuis in de Hofstedestraat

Ook verhuurde hij, aan een aannemertje in de straat, een werkplaats. Om dit alles onder dak te krijgen, hadden twee tuinen plaatsgemaakt voor opslag van drie soorten kolen en een fietsenstalling voor omwonenden. Dit alles overdekt door golfplaten waar wij op uitkeken vanaf ons balkon.

SLAAPPLAATS

De broer van mevrouw Buyse heette Peet. Peet fungeerde als knecht en had de taak de ketel draaiende te houden. Zijn slaapplaats was ook naast de ketel. Verder hielp hij in de winkel, waarbij hij altijd dezelfde grapjes lanceerde als – bij kopen van een pond zout – Zul je er niet van snoepen onderweg?. Hij stotterde waardoor zijn grapjes nogal lang duurden.

Peet zijn voornaamste taak was echter het rondbrengen van de kolen. Eerst met paard en wagen en later met een vrachtwagentje. De kolenhokken waren op zolder. Peet moest, bij de huizen, drie lange, steile en smalle trappen op om de kolen, in mudzakken – vaak tien of meer – boven te krijgen. Hij had dan een zak op zijn hoofd en een zwart gezicht van het gruis, waar het zweet witte sporen achterliet.

BUKSHAG

Toen ik een jaar of veertien was en stiekem rookte (bukshag), maar soms wat centen had, kocht ik bij de waterstoker sigaretten per stuk.

De waterstoker was op zijn manier klantvriendelijk want hij heeft deze verkopen nooit aan mijn moeder verteld. De cliëntèle kon altijd op de pof kopen. Philimon had daarvoor een schriftje onder de toonbank liggen waar de, nog niet betaalde, boodschappen werden bijgehouden.

De winkel fungeerde ook als “praathuis” waar de buurtbewoners de laatste nieuwtjes uitwisselden. Of er in die tijd al een verordening bestond voor wat betreft winkelsluitingstijd weet ik niet maar bij de waterstoker kon je altijd terecht

Dick van der Horst
c.horst38@upcmail.nl